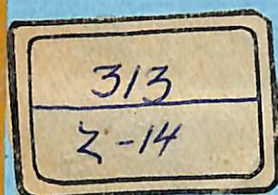

13.891

313 ւժ
2-14

216 SEP 2006

Պրոֆեսորներ բոլոր յերկրների միացե՛մ.

912-09

ՀԱՄ. Կ (Բ) Կ ԸՆԴՐՅԵՐԿԿՈՄԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՑ. ԲԱԺԻՆ
ԺՈՂՏՆՏՀԱՇՎԱՌՔԻ ԱՆԴՐԿՈՎԿ. ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

1003
38921
8
4
0
4
4

1936 ԹՎԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ ՄԵԿԻ
ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՈՒՐՋԸ

(ՆՅՈՒԹԵՐ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱԿՏԻՎԻ ՀԱՄԱՐ)

Թ Ի Ֆ Ի Խ

1935 p.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Անասունների համափութեման հուցակագրու-
թյունը - «ՊՐԱՎԴԱ»-ի 1935 թ. Դեկ. 8-ի ԱՌԱՋ-
ՆՈՐԴՈՂԸ 3
2. Մինչև 1936 թ. հունվարի 1-ը լեղած անասուննե-
րին հուցակագրելու մասին - ԽՍՀՄ ԺՈՂ.ԿՈՄՍՈՐ-
ՀԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ 10
3. Անասունների 1936 թ. հունվարյան հուցակագրու-
թյունն անցկացնելու մասին - ՀԱՄ. 4 (բ) 4 ԱՆ-
ԴԵԿՏԵՐԿԱՌՄԻ 1935 թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 17-Ի ՎՈՐՈ-
ՇՈՒՄԻՑ 14
4. 1936 թ. հունվարի 1-ի անասունների հուցակագրու-
թյունն անցկացնելու մասին - ՍՍՖՍՀ ԺՈՂ.ՈՎԴԱ-
ԿԱՆ ԿՈՄԻՍՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԻՒՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ . . . 19
5. Անասունների 1936 թ. հունվարյան հուցակագրու-
թյունն անցկացնելու համար պարգևատրման ֆոնդ
ստեղծելու մասին - ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԿՆՏՏՐՈՆԱ-
ԿԱՆ ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԿՈՄԻՏԵՑԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ
ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ 23
6. Հուցակագրության խնդիրը և կազմակերպական
պլանը 25

Պատ. խմբագիր՝ Կ. ԶՓԱՐԻՉԵ

Գաղտնիություն «Երևան»-ի և «Երևան»-ի և «Երևան»-ի

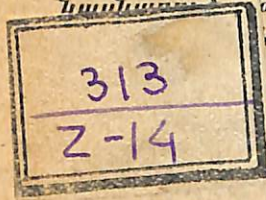
Թիֆլիսի № B-1315

Պեջ. № 1757

Թիֆլիսի 1.000

«ՊՐԱՎԴԱ»-ի 1935 թ.
ԴԵԿՏԵՐԿԱՌՄԻ 8-Ի ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՂԸԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱ-
ԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Անասնաբուծությունը գյուղատնտեսության
մյուս բնագավառներից ավելի ուշ կանգնեց վե-
րելի ուղու վրա: Դա հասկանալի է: Անասնա-
բուծական շրջաններում ավելի ուշեղ ելին կու-
լակության դիրքերը: Վերակառուցման շրջանի
տարիներում անասունները մորթելու կուլակային
ազդեցության կատարեց իր դործը: Մինչև 1933
թիվը դեռ նկատվում էր անասունների քանակի
անկում, միայն 1934 թիվը դարձավ բեկման տա-
րի, յերբ անասնաբուծությունը գնաց լեռն ի
վեր: Ընկեր ՍՏԱԼԻՆԻ կողմ վողջ կուլակային
նը, մեր բոլոր աշխատավորներին, վերցնելու ա-
նասնաբուծության իրենց ձեռքը, կենտրոնա-
կառավարության ձեռք առած
ը թույլ տվին արագ կերպով կան-
ասունների քանակի անկումն ու
անասնաբուծությունը լայն ուղու

Կուսակցութիւնը գործադրութեան մէջ զրեց այնպիսի գործիք, ինչպիսին եւ անասնաբուծութեան զարգացման պետական պլանը: Վոչ թե տարերայնութիւնն այլ պետական կայուն առաջադրանքը զրովեց վողջ աշխատանքի հիմքում: Բոլշևիկները կրկին անգամ ցոյց տվին մեր գյուղատնտեսութեան ամենագոյնի հարցի հեղափոխականորեն լուծման ուղին: Անասնաբուծութեան զարգացման պետական պլանը լիովին արդարացրեց իրեն, և այժմ կարելի չե կատարել մի քանի հանրագումարներ:

Ամենից առաջ մատղաշի մասին, հոտի հետագա ընդլայնման պահեստի մասին: Կարելի չե հավատացած ասել, վոր 1935 թվին համար սահմանված՝ մատղաշի աճեցման պլանը վոչ միայն կկատարվի, այլև զգալի չափով կգերակատարվի: Մինչև 1936 թ. հունվարի 1-ը պլանով պետք եր աճեցնել 11,3 միլիոն հորթ: Սակայն անասունների հունիսյան ցուցակագրութիւնը ցոյց տրվեց, վոր հորթերն արդեն հաշվվում են 16.000.000 գլուխ:

Այս տարի զգալի չափով կըճատվել եւ մայր կովերի ամուլութիւնը, լավ եւ պահպանվում մատղաշը: Բարձրացել եւ անասունների քանակի մեծացման համար կոլխոզների և սովխոզների ղեկավարների պատասխանատվութիւնը, վերջապես, անասնաբուծութեան ֆրոնտում յերեացել են իրենց գործին նվիրված վոչ քիչ թվով աշխատողներ: Այս բոլորը միասին առած թույլ տվին հաս-

նելու հոտի արտադրողականութեան անհրաժեշտ տեմպերին: Բավական եւ ասել, վոր այս տարի, որինակ, խոշոր յեղջուրավոր անասունների քանակը ավելացել եւ 6,9 միլիոն գլխով: Աճը, համեմատած անցյալ տարվա հետ, կազմում եւ 16,1 տոկոս, այն ժամանակ, յերբ վերականգնման շրջանի լավագույն տարիներում խոշոր յեղջուրավոր անասունների տարեկան աճը գյուղացիական տնտեսութիւններում 5,5 տոկոսից չեր անցնում: Անասունների քանակի աճման նման տեմպեր յուրահատուկ եւ այս տարի անասունների բոլոր տեսակների համար: Ինչ վերաբերում եւ խոզաբուծութեանը, ապա պետք եւ նշել, վոր անցել ենք մինչպատերազմյան մակարդակից:

Հատկապես պետք եւ ասել ձիերի մասին: Ձիերի քանակի անկումը, համեմատած անասունների մյուս տեսակների հետ, ավելի մեծ եր: Անգամ 1934 թվին, յերբ անասունների բոլոր տեսակների վերաբերմամբ ձեռք եր բերված քանակի աճ, ձիերի քանակը համեմատյալ դեպս իջել եր 1,1 միլիոն գլխով: Այս տարի ձեռք եւ բերված՝ ձիւտ եւ դեռ աննշան աճ, ընդամենը 300.000 գլուխ, բայց համեմատյալ դեպս աճ եւ և վոչ թե անկում:

Ավելացել եւ կոլխոզնիկների անհատական ոգտագործման անասունների քանակը: Գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնադրութիւնը այստեղ մեծ դեր խաղաց: Մեծ թվով կոլխոզներ, ամբողջ շրջաններ, և անգամ յերկրամա-

սեր վերացրին կամ մոտ են կովազրկության վերացմանը: Այդ տեսակետից զարմանալի յեն Ստալինգրադի յերկրամասի աշոգությունները, վորը մոտ ժամանակներս պետք է ռապորտ տա կովազրկության վերացման մասին:

Մի խոսքով, 1935 թիվը պետք է նշվի վորպես հաղթական թիվ, վոչ միայն սովխոզների և կոլխոզների դաշտավարական տնտեսության մեջ, այլև անասնաբուծության մեջ: Կոլխոզային ապրանքային ֆերմաները և անասնաբուծական սովխոզները, ինչպես փորձը ցույց տվեց, հանդիսացան անասնաբուծության պրոբլեմի լուծման ամենաճիշտ և արագընթաց ուղին:

Բայց գործը գեռես ավարտված չէ: Հարկավոր է առաջիկայում ևս նույն ուղադրությամբ և համառությամբ, ճշտորեն հաշվի առնելով ամեն մի գլուխ անասունը, գերազանցորեն իմանալով բոլոր միջոցներն, առաջ շարժել անասնաբուծությունը:

Այս կապակցությամբ, մենք կուսակցական և խորհրդային բոլոր կազմակերպությունների ուղադրությունն ենք հրավիրում անասունների առ 1-ն հունվարի 1936 թ. դրության վերաբերյալ առաջիկա համամիութենական ցուցակագրության կարևոր նշանակության վրա:

ԽՍՀՄ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի վորոշումն այս ցուցակագրության մասին, պետք է հայտնի լինի կուսակցական և խորհրդային աշխատողներին, բոլոր կոլխոզիկներին,

սովխոզների ղեկավարներին, բոլոր մենատնտեսներին:

ԽՍՀՄ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը հանձնարարել է ԽՍՀՄ Պեսպլանի Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Կենտրոնական Վարչությանը, անցկացնել Միության գյուղական և քաղաքային վայրերում խոշոր յեղջուրավոր անասունների, վոչխարների, այծերի, խոզերի, ձիերի, ջորիների, եշերի և ուղտերի համամիութենական ցուցակագրություն բոլոր տնտեսություններում: Բացի դրանից բոլոր կոլխոզներում, պետական և կոոպերատիվ տնտեսություններում պետք է անցկացնել մեղվափեթակների (ընտանիքների) հաշվառք:

Ցուցակագրությունը պետք է պատասխան տա — թե ինչ քանակության անասուններ ունի մեր յերկիրը, ինչպիսի փոփոխություններ են տեղի ունեցել այս տարվա հունիսյան ցուցակագրությունից հետո — հարցերին, ցուցակագրությունը պետք է փաստական նյութ տա 1936 թվի անասնաբուծության դարգացման պետական պլանը կազմելու համար: Այս բոլորից դժվար չէ տեսնել առաջիկա աշխատանքի խոշոր քաղաքական և տնտեսական նշանակությունը:

Ժողովրդա-Տնտեսական հաշվառքի մարմիններին ոգնելու համար անհրաժեշտ է տալ ստուգված և պատրաստված աշխատավորներ ցուցակագրությունն անցկացնելու համար, լայնորեն ներգրավելով գյուղի բոլոր կուլտուրական ուժե-

րը, ԲՈՒՀ-երի և տեխնիկոմների ուսանողությանը: Կուլտուրական աշխատավորների մի ամբողջ բանակ պետք է ժամանակցի ցուցակագրությանը և կուսակցական կազմակերպությունների խնդիրը կայանում է նրանում, վորպեսզի այս բանակը լինի քաղաքականապես գիտակից և կանոնաձ լինի պետության շահերի պաշտպանության գիրքերում:

Անասունների համամիութենական ցուցակագրությանը պետք է նախորդի մանրագնին նախապատրաստություն: Կառավարությունը պահանջում է, վորպեսզի անասունների գույքավորումն ավարտվի 1936 թ. հունվարի 1-ին, որովայնք լինեն անասունների քանակի աճման պլանի կատարման, մատղաշի աճեցման և այլնի մասին: Սա բոլորովին ներգրասենյակային գործ է, այլ եյապես մեր անասնաբուծության լայն ստուգատես և մասսայական ստուգում այն բանի, թե ինչպես է կատարվել 1935 թ. անասնաբուծության զարգացման պետական պլանը:

Ցուցակագրության արդյունքները ցույց կըտան ամեն մի յերկրամասի, շրջանի, կոլխոզի և սովխոզի աջողություններն ու թերությունները, նրանք ավելի լավ կվկայազրեն անասնաբուծության աշխատավորներին:

Ցուցակագրությանը նախապատրաստվելը պետք է լայն կերպով ոգտագործվի անասունների ձմեռումը ճիշտ կազմակերպելու համար: Չըպետք է մոռանալ այն, թե վորքան պատասխա-

նատու յե անասնաբուծության այդ ժամանակաշրջանը, թե վորքան կարելի յե կորցնել, յեթե անմիջապես միջոցներ ձեռք չառնվեն ուղղելու սխալներն ու թերությունները:

Շրջագայությունները անտեսություններում, վերահսկիչ ստուգումները պետք է կազմակերպել գերազանց: Անասունների հունիսյան ցուցակագրությունը ցույց տվեց, վոր քիչ թշնամիներ չկան, վորոնք կոլխոզնիկներին և մենատրնտեսներին հրում են դեպի անասուններին հաշվառելից թազցնելը: Պետք է հիշեցնել հանցավորների քրեական պատասխանատվության մասին, անասունները թազցնելու և վոչ ճիշտ տեղեկություններ ներկայացնելու համար:

Կուսակցությունն իր ձեռքն է վերցրել անասնաբուծության գործը: Դա հաջողության ամենաճիշտ յերաշխիքն է: Անասնաբուծության պրոբլեմը պետք է լուծվի հաջողությամբ: Կոլխոզային և սովխոզային միլիոնավոր ակտիվիստներ, կուսակցականներ և վոչ-կուսակցականներ պետք է ոգնեն կուսակցությանն այս զժվարին գործում:

ԽՍՀՄ ԺՈՂԿՈՄԻՏԻՆ
Վ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

ՄԻՆՉԵՎ 1936 Թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ը
ՅԵՂԱԾ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻՆ ՑՈՒՑԱ-
ՎԱԳՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը վորոշում է՝

1. Հանձնարարել ԽՍՀՄ Պետպլանի Ժողովրդական Տնտեսական Հաշվառքի Կենտրոնական Վարչությանը ԽՍՀՄ գյուղական և քաղաքային բնակավայրերում, բացառությամբ Հեռավոր Հյուսիսի շրջանների, բոլոր տնտեսություններում կատարել խոշոր յեղջյուրավոր անասունների, վոչխարների, այծերի, խոզերի, ձիերի, յեղների, ավանակների, ուղտերի, նաև մեղուների փեթակների (ընտանիքների) համամիութենական ցուցակագրություն, բոլոր կոլխոզներում, պետական և կոոպերատիվային տնտեսություններում՝ առ մեկն հունվարի 1936 թ.:

Հանձնարարել ԽՍՀՄ Պետբանկի Ժողովրդական Տնտեսական Հաշվառքի Կենտրոնական Վար-

չությանը մասսայական վերահսկիչ ստուգման յենթարկել ցուցակագրության տվյալները, ընդգրկելով ստուգմամբ կոլխոզնիկների և մենատնտեսների տնտեսությունների 10 տոկոսը:

2. Պարտավորեցնել դաշնակից և ինքնավար հանրապետությունների Ժողկոմխորհներին, յերկրային (մարզային) և շրջանային գործկոմներին, քաղաքային և գյուղական խորհուրդներին, ինչպես և քաղաքային տիպի ավանների խորհուրդներին:

ա) ծավալել ազգաբնակչության մեջ բացատրական աշխատանք՝ անասունների առաջիկա ցուցակագրության նշանակության և խնդիրների շուրջը:

բ) ապահովել Ժողովրդական Տնտեսական Հաշվառքի Կենտրոնական Վարչության մարմինները անհրաժեշտ քանակությամբ ստուգված և պատրաստված աշխատողներով՝ ցուցակագրությունը կատարելու համար, թույլատրելով ներգրավել այդ նպատակի համար, նաև ԲՈՒՀ-երի և տեխնիկոմների ուսուցիչներին և ուսանողներին:

գ) շրջանների ներսում ապահովել ցուցակագրող աշխատողներին տեղափոխության միջոցներով:

3) Պարտավորեցնել հողագործության, հացահատիկային ու անասնաբուծական սովխոզներին և անդային արգյունաբերության Ժողկոմատներին, ինչպես և այն մյուս վարչություն-

ներին ու կազմակերպություններին, վորոնք ունեն անասնաբուժական տնտեսություններ, սովխոզների բանմատակարարման տնտեսությունների և կոոպտնտեսությունների դիրեկտորներին, նաև կոլխոզների նախագահներին, մինչև ցուցակազրության սկիզբը, ավարտել անասունների հաշվառումը առ մեկն հունվարի 1936 թ. և պատրաստել տվյալներ՝ 1935 թ. անասունների քանակության, մատղաշների աճեցման և հոտի վիճակի պլանի կատարման մասին:

4. Պարտավորեցնել անասուններ մթերող կոմիտեյի շրջանային գրասենյակներին տրամադրել ժողովրդական տնտեսական հաշվառքի շրջանային տեսուչներին մինչև 1935 թ. դեկտեմբերի 20-ը ստուգված տվյալներ՝ մսի մթերումների պլանի կատարման մասին:

5. Պարտավորեցնել անասուններ ունեցող պետական և կոոպերատիվային տնտեսությունների դիրեկտորներին, նաև կոլխոզների նախագահներին տրամադրել ցուցակազրողներին՝ ԽՍՀՄ ժողկոմխորհի հաստատած ձևերով՝ ճշգրիտ և անձամբ ստուգված տեղեկություններ վերոհիշյալ տնտեսություններին պատկանող անասունների թվի մասին առ մեկն հունվարի 1936 թ.: Բացի դրանից, պարտավորեցնել վերոհիշյալ տնտեսությունների դիրեկտորներին՝ ցուցակազրողներին տեղեկություններ տալ սովխոզների (կոոպտնտեսություններ) հողամասում բնակ-

վող բանվորների և ծառայողների տնտեսությունների թվի մասին:

6. Անասունները ցուցակազրելուց թագցնող և անասնաբուժության զարգացման պետական պլանի կատարման մասին սխալ տեղեկություններ ներկայացնող անձինք կենթարկվեն քրեական պատասխանատվության:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի նախագահ՝
Վ. ՄՈՒՈՏՈՎ

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի գործերի կառավարիչ՝
Ի. ՄԻՐՈՇՆԻԿՈՎ

Մոսկվա—Կրեմլ.
1935 թ. 4 դեկտեմբերի

ՀԱՄ. Կ. (Բ) Կ. ԱՆԴՐՅԵՐԿ-
ԿՈՍԻ 1935 թ. ՆՈՅԵՄԲԵ-
ՐԻ 17-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԻՑ

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ 1936 թ. ՀՈՒՆՎԱ- ՐՅԱՆ ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՆՑ- ԿԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկիումը պարտավո-
րեցրեց ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Ան-
դրկովկասյան և հանրապետական վարչություն-
ներին 1936 թ. հունվարի 1-ից սկսել բոլոր տե-
սակի անասունների ցուցակագրություն, իսկ լեռ-
նային և առանձին նախալեռնային վայրերում
ներկա տարվա դեկտեմբերի 15-ից մինչև 20-ը:

Միաժամանակ Համ. Կ. (բ) Կ. Արդրյերկ-
կումը առաջարկեց հանրապետությունների կենտ-
րոններին և ժողովմխորհներին մինչև դեկտեմբե-
րի 15-ն ավարտել ցուցակագրության նախա-
պատրաստական բոլոր աշխատանքներն ու կազ-
մակերպել ցուցակագրության խնդիրների լայն
քննարկումը շրջաններում, սովխոզներում, կոլ-
խոզներում, անասնաբուծական - ապրանքային

ֆերմաներում, գյուղխորհուրդներում, նախնա-
կան կուսակցական և կոմյերիտական կազմակեր-
պություններում:

Ցուցակագրության նախապատրաստման և
անցկացման գործում պիտի ներգրավել անվանի
մարդկանց, անասնաբուծության գերազանցներ-
ստանանովականներ:

Հանրապետական և շրջանային թերթերի
խմբագիրները պարտավոր են մամուլում լուսա-
բանելու ցուցակագրության խնդիրները, նրա
տնտեսական-քաղաքական նշանակությունը, ցու-
ցակագրության նախապատրաստման և անցկաց-
ման ընթացքի մասին:

Ցուցակագրության բոլոր աշխատանքները
պիտի անցկացվեն այնպես, վորպեսզի անասուն-
ների ամբողջ քանակությունն ընդգրկվի լիովին:

Հանրապետությունների կենտրոններին և
ժողովմխորհներին հանձնարարված է, ամեն մի
շրջանի համար, առանձնացնել անասունների ցու-
ցակագրությունն անցկացնող՝ կենտրոնի և ժող-
կովմխորհի լիագործներ՝ գյուղատնտեսության բնա-
պավառում պատասխանատու և վորակավորյալ
աշխատավորներից, այն հաշվով, վորպեսզի այդ
աշխատավորները ցուցակագրության ամբողջ ըն-
թացքում գտնվեն շրջանում:

Հանրապետությունների կենտրոններին կից
հրավիրվում են ցուցակագրության կազմակերպ-
ման և անցկացման հարցերին վերաբերող կու-
սակցական խորհրդակցություններ՝ շրջագործկոմ-

ների նախագահների, ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչության տեսուչների, անասնաբուծական շրջանների Հողբաժինների վարիչների և շրջանում ցուցակագրությունն անցկացնող՝ հանրապետական կենտկոմիների և ժողկոմխորհների բոլոր լիազորների մասնակցությամբ:

Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկկոմին կից Խորհկուսվերաստուգումը հանրապետությունների կենտկոմիների հետ միասին, համաձայն Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկկոմի վորոշման, մինչև դեկտեմբերի 20-ը պիտի անցկացնեն ցուցակագրության նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքի քնննությունը, ցուցակագրության միջոցին հետևեն ցուցակագրության ընթացքին շրջաններում, հատկապես քննելով ամեն մի հանրապետության մեջ վոչ պակաս, քան 5 շրջանի աշխատանքները, այդ շրջաններում կրկնակի քննությամբ ընդգրկելով անցկացրած ցուցակագրությամբ ընդգրկված տնտեսությունների վոչ պակաս քան 20%:

Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկկոմը ցուցակագրության անցկացման անձնական պատասխանատվությունը դնում է շրջործկոմիների նախագահների վրա, պարտավորեցնելով նրանց ցուցակագրության անցկացման ընթացքի անձնական քնննությամբ ապահովել բոլոր անասունների լրիվ ընդգրկումը ցուցակագրությամբ, առանձին ուշադրություն դարձնելով մեծատնտես սեկտորի անասունների հաշվառքին:

Շրջործկոմները պարտավոր են ապահովել

վերաստուգիչ (կոնտրոլ) շրջագայութիւնների ընթացքը ձմեռային արոտատեղիներում, թույլ չտալով առանձին արոտատեղիների կամ բինաների բացթողումը, այդ աշխատանքների համար առանձնացնելով առավել փորձված աշխատողներին:

Ցուցակագրության անցկացման ամբողջ ընթացքում, ցուցակագրության բոլոր աշխատողները շրջործկոմների կողմից պիտի անընդհատ ապահովված լինեն փոխադրության միջոցներով:

Շրջանի ցուցակագրության հանրագումարներն անհրաժեշտ է քննության յենթարկել շրջկոմի բյուրոյի և շրջործկոմի նախագահության միացյալ նիստում, վորի հետևանքում նշել շրջանում անասնաբուծության ամրապնդման և նրա հետագա աճումն ապահովող կոնկրետ միջոցառումներ:

Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկկոմը պարտավորեցրեց Անդրհողժողկոմատին՝ իր սխտեմի միջոցով տույ համապատասխան ցուցմունքներ սովորեցնելին և կոլխոզներին անասունների ցուցակագրությանը մասնակցելու նրանց պարտավորությունների մասին: Հողբաժինները պարտավոր են ապահովել կոլխոզների, կոլխոզային-պարանքային ֆերմաների, սովխոզների անասունների ճշգրիտ ցուցակի կազմումը և ցուցակագրության նախորդակին ձմեռային արոտատեղիներն ուղարկել՝ արոտատեղիների հոծությանը և առանձին շրջաններ

1009
3892/1
4048

րի, սովխոզների ու կոլխոզների աշխարհագրական դիրքին ծանոթ աշխատավորներ:

Անասունների չարամիտ թագցնելու բոլոր փաստերը ժողովրդա - Տնտեսական Հաշվառքի Վարչության կողմից պետք է հանձնվեն դատախազության, իսկ հանրապետությունների դատախազությունները պարտավոր են շտապ կարգով պատասխանատվության յենթարկել անասունը թագցնելու մեջ մեղավոր անձանց:

Համ. ԼԿՅԵՄ Անդրյերկկոմին առաջարկված է ապահովել կոմյերիտական կազմակերպությունների լայն մասնակցությունն անցկացվող ցուցակագրության մեջ:

Ցուցակագրությունը պետք է ավարտվի 1936 թ. փետրվարի 15-ին և ցուցակագրության հանրագումարները պիտի ներկայացվեն ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Անդրկովկասյան վարչության և Համ. Կ. (բ) Կ. Անդրյերկկոմին փետրվարի վերջին:

ԱՍՖԻՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻ-
ՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

1936 թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-ԻՆ ԱՆԱՍՈՒՆ- ՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑ- ԿԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Անասնաբուծության զարգացման պետական պլանի կատարման քննության նպատակով և Անդրկովկասում անասունների թվի մասին ճշգրիտ տեղեկություններ ստանալու համար, խՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1935 թ. հոկտեմբերի 16-ի վորոշման հիման վրա, Անդրժողկոմխորհը վորոշում է.

I. Հանձնարարել ժողովրդա - Տնտեսական Հաշվառքի Վարչությանը.

1. Գյուղական և քաղաքային վայրերում անցկացնել բոլոր անտեսությունների բոլոր տեսակի անասունների ցուցակագրություն, նույնպես և մեղրի փեթակների հաշվառք կատարել բոլոր կոլխոզներում, պետական և կոոպերատիվային տնտեսություններում՝ համաձայն մինչև 1936 թ. հունվարի 1-ը յեղած դրություն:

2. Այդ նույն ժամկետին հատուկ բրիգադ-

ների ոգնութեամբ անցկացնել ձմեռային արոտատեղերում յեղած բոլոր անասունների ցուցակագրութիւնն:

ԱնդրՖեդերացիայի զանազան շրջանների կլիմայական առանձնահատկութիւնների կապակցութեամբ, անասունների ցուցակագրութիւնն սկսել ու ավարտել՝ Վերին-Սվանեթիայում և Մթա-Թուշեթում նոյեմբեր ամսում, իսկ մնացած լեռնային և առանձին մերձլեռնային շրջաններում ցուցակագրութիւնն սկսել դեկտեմբերի 15-20-ին:

3. Կոլխոզնիկների և մենատնտեսների 15⁰/₀ տնտեսութիւններում ցուցակագրութիւն կատարելուց հետո՝ անցկացնել ցուցակագրութիւն տվյալների կոնտրոլ քննութիւն, ինչպես գյուղերում, այնպես ել արոտատեղիներում:

4. Ցուցակագրութիւն ընթացքում քննութիւն առնել պետական, կոոպերատիվ տնտեսութիւններում, կոլխոզներում և կոլխոզնիկների ու մենատնտեսների տնտեսութիւններում անասնաբուժութիւն զարգացման պետական պլանի իրացման ընթացքը:

II. Պարտավորեցնել Անդրհոգծողկոմատին, Ցենտրոսոյուզին և անասնաբուժական տնտեսութիւն ունեցող վարչական այլ հիմնարկութիւններին ու կազմակերպութիւններին, սովխոզներին, կոլխոզների դիրեկտորներին և բանամտբա-ժինների (ՈՐՄ) տնտեսութիւններին, նմանապես կոլխոզների նախագահներին, մինչև 1936 թ.

հունվարի 1-ի անասունների ցուցակագրութիւնը՝ անցկացնել անասունների ինվենտարիզացիա և պատրաստել ստուգված տվյալներ անասունների թվի աճեցման պլանի կատարման, մատաղ անասունների բազմացման և անասունների 1935 թվի շրջանառութիւն մասին:

III. Հանձնարարել հանրապետութիւնների Ժողկոմխորհներին.

1. Ինչպես ցուցակագրութիւնը նախապատրաստվելու բոլոր աշխատանքները, այնպես ել նրա անցկացումը վերցնել իր անմիջական ղիտողութիւն և ղեկավարութիւն ներքո, հավաքագրել և վորպես Ժողկոմխորհի լիազորներ՝ անասունների ցուցակագրութիւնը տեղերում անցկացնելու համար շրջաններին ոգնելու նպատակով ուղարկել պատասխանատու աշխատավորների:

2. Պարտավորեցնել շրջործկոմներին.

ա) ապահովել գյուղական խորհուրդների և շրջխորհուրդների ներկայացուցիչների մասնակցութիւնը անասունների ցուցակագրութիւնը ձմեռային արոտատեղիներում անցկացնելու գործում, անկախ նրանց գտնվելու վայրից, այդ նպատակի համար արոտատեղիներն ուղարկելով հտուռկ բրիգադներ.

բ) ապահովել ցուցակագրութիւն ամբողջ աշխատանքը փոխադրական միջոցներով, ինչպես շրջանում, այնպես ել արոտատեղիներում.

գ) մասնակցել հանրապետական Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչութիւն կողմից ի-

ընեց շրջաններում անցկացրած անասունների հաշվառքի վերջնական արդյունքների հաստատման աշխատանքներին:

IV. Պարտավորեցնել Անդր. Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչությանը՝ Անդրժողովուխորհին ներկայացնել անասունների ցուցակագրության նախնական արդյունքները 1936 թ. փետրվարի 20-ին:

V. Թույլատրել Անդր. Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչությանը անասունների հաշվառքն անցկացնելու համար հավաքագրված ժամանակավոր աշխատավորների աշխատավարձից սոցիալական ապահովագրության մուծումներ չըկատարել:

Անդրժողովուխորհի նախագահ՝
ՄՈՒՍԱՔԵԿՈՎ,
Անդրժողովուխորհի և Անդր. ԳՏԽ.
ԲԱՇԽԱՆՔԱՂԱՅՆ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՆԱԽ-
ԳԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ 1936 թ. ՀՈՒՆՎԱ- ՐՅԱՆ ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՆՑ- ԿԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՖՈՆԴ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1. Անասունների 1936 թ. հունվարյան ցուցակագրությունն ԱՍՑԽՀ-ում անցկացնելու համար ստեղծել պարգևատրման ֆոնդ 20,000 ռուբլու չափով:

2. Վերոհիշյալ ֆոնդից պարգևատրել՝ Անդրրկովկասյան Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչության պետի հանձնարարությամբ՝ այն անձանց, վորոնք աչքի յեն ընկել անասունների ցուցակագրության ընթացքում, ինչպես որինակ, շրջանային գործադիր կոմիտեների և գյուղխորհուրդների նախագահներին, անասունների ցուցակագրությունն անցկացնող հանրապետությունների կենտկոմների և Ժողկոմխորհների լի-

ազդերներին, ժողովրդա-տնտեսական հաշվառքի շրջանային և յենթաշրջանային տեսուչներին և հոգային որգաններին աշխատողներին, վորոնք առանց վորևե թերության, ապահովել են ամբողջ անասունի ընդգրկումը ցուցակագրությամբ թե գյուղական վայրերում, թե քաղաքներում, թե քաղաքային տիպի վայրերում և թե ձմեռային արոտատեղիներում, վորոշված ժամկետին և ներկայացրել են ցուցակագրության ու կոնտրոլ շրջագայության ավայրները, այլև առանձին կոլխոզնիկներին, վորոնք նշանակալից ակտիվ մասնակցութիւն են ցուցաբերել նշանակված ցուցակագրության անցկացման գործում:

Անդրկովկասի Կեհերոնական Գործադիր Կոմիտեյի նախագահ՝

Ֆ. ՄԱՆՍՐԱՋԵ

Անդրկովկասի Կեհերոնական Գործադիր Կոմիտեյի Բարձրագույն՝

Ս. ԹՈՂԻՐԻՍ

ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՅԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

«ՀԱՇՎԱՌՔԸ—ԴԱ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԶԵ, ԱՅԼ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾ»: («ՊՐԱՎԴԱ»)

Մեր կուսակցության և բոլոր աշխատավորների առաջնորդ մեծ ՄՏԱԻՆԸ առաջավոր կոմբայնավարների և կոմբայնավարուհիների խորհրդակցութեանը՝ 1935 թ. դեկտեմբերի 1-ին՝ արտասանած իր պատմական ճառում ասաց.

«Քաղաքների անումը, տնտեսական կուլտուրաների անումը, բնակչության ընդհանուր անումը, ունեվոր կյանքը, — այս ամենը տանում է դեպի մեծ, հարուստ պահանջի անումը: Անհրաժեշտ է, հետեվապես, ունենալ լավ դրված անասնաբուծություն, մեծաքանակ մանր ու խոտոր անասուն, նրա համար, վորպեսզի հնարավոր լինի բավարարել բնակչության անող պահանջները մսամթերքների վերաբերմամբ»:

Առաջնորդի այս խոսքերը քաղաքական մեծ խնդիրներ են դնում նաև Ժողատնտեսաշխուքի որգանների առաջ անասնաբուծության բնագավառում, վորովհետև անասնաբուծության զարգացման գործում հետագա հաջողութիւնների գրա-

վական ե հանդիսանում անասնաբուծության վիճակը ճիշտ արտացոլող՝ որինակելի զբված հաշվառքը: Հետևապես ժողտնտիսաշխատքի որդաններին կողմից կատարվելիք անասունների առաջիկա ցուցակագրությունը պետք է անցկացվի բարձրը վորակով, վորպես մեծ կարևորության քաղաքական խնդիր:

ՅՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1936 թ. հունվարի 1-ի անասունների ցուցակագրությունը ԱՍՖԽ Հանրապետության մեջ անց է կացվում ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի որդանների կողմից, ԽՍՀՄ ժողկոմխորհի 1935 թ. հոկտեմբերի 16-ի և ԱՍՖԽՀ ժողկոմխորհի 1935 թ. նոյեմբերի 27-ի վորոշումների հիման վրա:

Ներկա ցուցակագրությունը զանազանվում է նախորդներից նրանով, վոր բացի անասունների քանակի ու կազմի մասին ճշգրիտ տվյալներ հայտնաբերելուց, պետք է ստուգի անասնաբուծության զարգացման պետական պլանի կատարումը. ցուցակագրության սվյալների հիման վրա հանրագումարի յեկ յեկնարկվելու անասնաբուծության զարգացման վերաբերյալ Հյուսիսային Կովկասի յերկրամասի հետ Անդրկովկասի կնիւմ տոցիալիսական մրցակցության աղղյունները: Ցուցակագրությունը ցույց կտա, թե անասնաբուծության ինչպիսի արղյունքներով են

յեկել 1936 թ. հունվարի 1-ին պետական և կոոպերատիվ տնտեսությունները, ամեն մի շրջան, ամեն մի կոլխոզ, կոլխոզնիկ և մենատնտես:

Համ. Կ (բ) Կ Անղրյերկկոմի և ԱՍՖԽՀ ժողկոմխորհի դրած քաղաքական մեծ խնդրի կատարումը — լիովին հաշվառքի յենթարկել Անղրկովկասի ամբողջ անասունը, պարտավորեցնում է շրջանային բոլոր կուսակցական և խորհրդային կազմակերպություններին և Անղրկովկասի ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի մարմիններին՝ անցկացնել այս ցուցակագրությունը բավականին զգալի բարձր. մակարդակով, համեմատած վոշ միայն 1935 թ. անասունների հարկային հունիայան հաշվառքի հետ, այլ և անասունների ընթացիկ տարվա հունվարյան ցուցակագրության հետ:

ՍԱՍՍԱՅԱԿԱՆ-ԲԱՅԱՏՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՅԵՎ ԿԱԴՐԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ցուցակագրության աղղ անցկացման և բոլոր անասուններին լիովին ընղղրկելու հիմնական պայման հանղիսանում է ցուցակագրության շուրջը լայն մասսայական-բացատրական աշխատանքի կազմակերպումը: Ցուցակագրության անցկացման ամբողջ ընթացքում, ամբողջ հասարակայնությունը, ինչպես ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի Վարչություններում, այնպես և տեղերում, շրջաններում և գյուղխորհուրդներում՝ ու

շաղրության կենտրոնում պետք է դրված լինեն անասունների ցուցակագրության հարցերը: Տեղական կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունները բնակչության մեջ անցկացվելիք մասսայական-բացատրական աշխատանքներում պետք է ընդգծեն անասնաբուծության զարգացման պետական պլանի ստուգման և Հյուսիսային կովկասի յերկրամասի հետ սոցմրցակցության արդյունքները հանրագումարի յենթարկելու հետ կապված այս ցուցակագրության հատուկ խնդիրներն ու նշանակությունը:

Լայն ծավալած մասսայական-բացատրական աշխատանքների և ցուցակագրության ճշգրիտ ղեկավարման հիման վրա, տեղական շրջանային կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունները պետք է ապահովեն ցուցակագրող կազմերը ամենամանրամասն հրահանգումներով՝ ցուցակագրության անցկացման ձևերի և ցուցակագրության ընդհանուր տվյալներն իր ժամանակին կենտրոն ներկայացնելու մասին:

Տեղական կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունները ցուցակագրության նախապատրաստման և անցկացման համար պետք է լայն կերպով ոգտաբործեն՝ սոցիալիստական մրցակցության և հարվածայնության փորձված մեթոդը լինչպես շրջանների, նույնպես և առանձին գյուղխորհուրդների, կոլխոզների, սովխոզների և այլնի միջև, ներդնելով աշխատանքի հարվածայնության—ստախանովյան մեթոդի բարձր ձևե-

րը: Մասսայական աշխատանքը պետք է իրեն նպատակ դնի՝ ոգնել ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի մարմիններին քաղաքական խնդրի կատարման գործում հազվի առնել օրջանի վաղ անասունը ամետային արտասելիներում յեմ ցուցակագրությունը օրջանում անցկացնել գերազանց: Շրջանային կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունները գյուղական խորհրդակցությունների, կոլխոզիկների ընդհանուր ժողովի, գյուղական պատի թերթի և այլն միջոցներով պետք է լայն կամպանիա ծավալեն՝ վողջ անասունը ցուցակագրությամբ ընդգրկելու համար, իրենց խնդիր դնելով և իրականացնելով՝ վոչ մի գոլխ անասուն առանց հազվառքի խնդիրը: Անցկացվող մասսայական-բացատրական աշխատանքում մեծ դեր պետք է խաղա մամուլը, պարբերաբար լուսաբանելով իր եջերում ցուցակագրության հարցերը, ցուցակագրության խնդիրներն ու նշանակությունը, նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքը, ցուցակագրության անցկացման ու արդյունքների քննարկումը:

Ցուցակագրության անցկացումից հետո անհրաժեշտ է կազմակերպել տեղերում ցուցակագրության արդյունքների և ամեն մի տնտեսության անասնաբուծության զարգացման պետական պլանի կատարման լայն քննարկում: Անասնաբուծության հարցերի վերաբերյալ սոցպայմանագրով իրենց վրա պարտավորություններ վերցրած շրջաններում, գյուղխորհուրդներում, կոլխոզներում անհրաժեշտ է հանրագումարի յեն-

Թարեւել սոցմրցման արդյունքները, քննարկելով այն կուսակցական կազմակերպութիւններում և բանվորների, ծառայողների ու կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովներում:

Կուսակցական և խորհրդային կազմակերպութիւնների կողմից անցկացվող մասսայական բացառական աշխատանքը պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկի դասակարգային զգոնութիւնը ցուցակազրութեան հարցերի շուրջը՝ դասակարգայնորեն թշնամի տարրերի հնարավոր փորձերը կանխելու համար, փորոնք կփորձեն արգելել խանգարել ցուցակազրութիւնը:

Սոցիալիստական Սեկտորի (սովխոզներում, կոլխոզներում, կոոպխոզներում և այլն) բոլոր սննեստւթւոններում ցուցակազրութեան լավագույն անցկացման նպատակով անհրաժեշտ է կազմակերպել ցուցակազրութեանն աշակցող հասուկ բրիգադներ, կազմված կուսակցական, արհեստակցական, կոմյերիսական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչներից, կոլխոզային ակտիվից յեւ այլն:

Ցուցակազրութեանն աշակցող բրիգադները պետք է ամենից առաջ հսկողութեան տակ վերցնեն անասունների գույքավորման աւխտասւնք: Այդ նույն բրիգադները ոգնում են քննողներին (ցուցակազրողներին)՝ կազմակերպելու անասունների քանակի ստուգումը, մասնակցում են այդ ստուգումներին, կազմակերպում են ցուցակազրութեան արդյունքների քննարկումը բան-

վորների և ծառայողների ժողովներում, կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովներում, հանրագումարի յենթարկելով ամեն մի տնտեսութեան՝ պետական առաջադրանքի կատարման արդյունքը: Ցուցակազրողին աշակցութիւն ցույց տալու համար, անհատական ոգտագործման անասունների ցուցակազրութեան անցկացնելու և բոլոր անասուններն ցուցակազրութեամբ լիովին ընդգրկելու համար, (կոլխոզնիկների, մենաստնտեսների և այլ տնտեսութիւնների մոտ) գյուղխորհրդում կազմակերպվում է աշակցող բրիգադ՝ փոքր կազմի մեջ մտնում են գյուղխորհրդի անդամները, կուսակցական և կոմյերիսական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչները, կոլխոզների վարչութիւնների և կոլխոզային ակտիվը: Աշակցող բրիգադը պետք է ձգտի բոլոր անասունների լիակատար հաշվառմանը, պայքարելով հաշվառումից հնարավոր բացթողումների և անասունների թաւցնումի դեմ: Բաց թողնելու, հաշվառումից դուրս մնալու և անասունները չարամտորեն թաւցնելու բոլոր դեպքերում, ցուցակազրութեան նյութերի մեջ մուծվում են համապատասխան ուղղումներ և չարամիտ թաւցնումների դեպքերում կազմվում են հատուկ արձանագրութիւններ: Բրիգադը մեղավորների գործը հանձնում է դատախազութեան, քրեական պատասխանատւութեան յենթարկելու կարգով ԱՍՖՍՀ Ժողկոմխորհի 1935 թ. դեկտեմբերի 4-ի փորձման համապատասխան և

անհապաղ կազմակերպում ե ցուցադրական դա-
տավարություն:

Շրջանային կուսակցական յեվ խորհրդային
մարմինները պե՛տք ե բոլոր միջոցները ձեռք առ-
նեն չարամտորեն անասունները քաղցնելու յեվ
վոչ նի՛քս տեղեկություններ տալու հետեվանքով
հայտնաբերված գործերն անպայման յեվ շատ
կարգով ֆնկելու համար, կազմակերպելով մի
շարք ցուցադրական դատավարություններ:

Շրջանային կազմակերպությունները պար-
տավոր են ապահովել ցուցակագրության անց-
կացման բոլոր աշխատանքները ինչպես շրջա-
նում, այնպես և արոտատեղիներում անհրաժեշտ
տրամադրության միջոցներով, վոչ մի դեպքում
թույլ չտալով աշխատանքների ընդհատում տրանս-
պորտի բացակայության պատճառով:

Ցուցակագրության աջող անցկացման դոր-
ծում հատուկ նշանակություն ունի կադրերի ըն-
տրությունը (ցուցակագրողներ, հսկիչ շրջագայում-
ների մասնակիցներ, բրիգադիրներ և այլն): Շըր-
ջանում ցուցակագրությունը կատարելու համար
ներգրավված բոլոր աշխատողները հաստատվում
են շրջագործկոմի նախագահության կողմից: Ցու-
ցակագրողների յեվ ցուցակագրության ղեկա-
վարների կադրերը կոմպլեկսավորվում են ֆաղա-
ֆականապես ստուգված յեվ տեխնիկապես գրա-
գետ տեղական աշխատողներից, ուսուցիչներից,
ագրո-գոտտեխնիկներից, անասնաբուժներից, ու-

սանողներից, գյուղխորհուրդները և կոլխոզների
աշխատողներից և այլն:

Ցուցակագրությանը մասնակցելու համար
լայն կերպով ներգրավվում են անասնաբուժու-
քյան լավագույն հարվածայիններն ու ստալա-
նովականներ:

Հսկիչ շրջագայումներ անցկացնելու ժա-
մանակ, վորպես բրիգադիրներ, պե՛տք ե մոբիլի-
զացիայի յենթարկվեն շրջանային կուսակցա-
կան յեվ խորհրդային ապարատի պատասխանա-
տու աշխատողները:

ՑՈՒՑԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԾԱՎԱԼԸ

Ցուցակագրությունն անց ե կացվում ԱՍ Ֆե՛նչ
գյուղական վայրերում և քաղաքներում, ընդգր-
կելով անասունների բոլոր տեսակները առ 1-ն
հունվարի 1936 թ. անասունների առկա դրու-
թյան, անպայման հաշվելով նատուրայով (վոչ մի
դեպքում ցուցակագրության միջոցին թույլ չտա-
լով հարցումներ):

Ցուցակագրության ծրագիրը նախատեսում
ե անասունների առկա բաշխումը համաձայն տըն-
տեսությունների սոցիալական սեկտորի, կատե-
գորիաների և խմբերի:

Առաջին անգամ պետական և կոոպերատի-
վային տնտեսություններում, ինչպես և կոլխոզ-
ներում կատարվում ե և մեղու-ընտանիքների
ցուցակագրություն: Հատուկ կարգով հանրապե-

տական և շրջանային կազմակերպությունների միջոցով հաշվի յեն առնվում նաև կարմիր բանակի զորամասերին և ՆԳՖԿ գյուղատնտեսական ձեռնարկություններին պատկանող անասունները:

Գյուղական վայրերում ցուցակագրության յենթարկվում են տնտեսությունների բոլոր կատեգորիաները, գյուղատնտեսական հարկով հարկվող և չհարկվող՝ ինչպես անասուններ ունեցողները, այնպես և չունեցողները: Իսկ տնտեսությունների գրքում գրանցվում են բոլոր տնտեսություններն, անկախ անասունների առկա թվից:

Քաղաքային վայրերում ցուցակագրությամբ ընդգրկվում են բոլոր տնտեսությունները և մասնավոր տնտեսությունները, առանձին տնտեսության ցուցակներում մտցվում են միայն անասուններ ունեցողները: Յեղնելով ԱՍՖՈՀ մերձլեռնային և նախալեռնային շրջանների կլիմայական առանձնահատկություններից, փորտեղ վազ և խիստ ձմռան ու ճանապարհազրկության կապակցությամբ ցուցակագրության անցկացումը ընդհանուրի համար սահմանված ժամկետում հանդիպում ե մեծ դժվարությունների, այդ շրջաններում ցուցակագրությունն սկսվում ե հատուկ հաստատված ցուցակով, ժամկետից շուտ, կուլխոգնիկների և մենաստեանների մոտ ղեկտեմբերի 15—20-ը, իսկ այդ շրջաններում՝ սոցիալիստական սեկտորի (պետսեկտոր և կոլխոզներ) ա-

նասունները ցուցակագրվում են առ 1-ն հունվարի 1936 թ. գրություն:

Անասունների ցուցակագրման առաջ կանգնած կարևորագույն քաղաքական խնդիրները պարտավորեցնում են Ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի հանրապետական վարչություններին, ինչպես և շրջանային յենթարկել ցուցակագրության հետևանքով ստացված հանրագումարային տվյալները: Դրա համար անհրաժեշտ ե պատասխել ամեն մի քաղաքի անասնաբուծության դուրյան վեղումով: Բացի դրանից, ցուցակագրությունն անցկացնելու ժամանակ, յերբ, չնայած ձեռք առնրված միջոցներին, կնկատվեն 1935 թ. հունվարից միջոցների, անկատվեն 1935 թ. հունվարյան ցուցակագրության տվյալների դիմաց անասունների թվի թեկուզ աննշան անկում, կամ աննորմալ ցածր աճ, նույն թվականի տվյալների դիմաց, կամ վորես հիմքի բացակայության դեպքում, կամ մի շարք պատճառների հետևանքով կասկած առաջ կգա փող անասուններին ցուցակագրությամբ լիովին ընդգրկելու միջոցին — նման բոլոր դեպքերում անպայման անցկացնել յերկրորդ ցուցակագրություն համապատասխան դյուղխորհուրդներում, կամ ամբողջ շրջանում, վերջին դեպքում համաձայնեցնելով հարցը հանրապետությունների ԺՏՀՎ հետ:

Անասունների փաստական փող քանակությունը ցուցակագրությամբ ընդգրկելու կամ թեկուզ աննշան բացթողումներ թույլ չտալու և

անասունների փաստական քանակից չչեղվելու նպատակով, ձմեռային արոտատեղերում գտնված Երջանի բոլոր անասունները պետք է ընդգրկվեն ցուցակագրությամբ յեվ հաշվվեն նասուրայով հսկիչ Երջագայումների միջոցով: Ցուցակագրությամբ անհրաժեշտ է ընդգրկել ձմեռային բոլոր արոտատեղերը, փոչ մի դեպքում բոլոր չսարված արոտատեղերի առանձին տեղամասերի բացթողում:

Ձմեռային արոտատեղերում բոլոր անասուններն անպայմանորեն ցուցակագրությամբ ընդգրկելու և հաշվառքի բարձր փորակն ապահովելու համար, ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի մարմինները, տեղական կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունների ոգնությունը, պետք է գործուղեն այնտեղ ավելի փորակյալ բրիգադներ՝ ժող.-Տնտեսական Հաշվառքի և Հող-ժողկոմատի մարմինների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Արոտատեղերը պետք է ուղարկվեն նաև այն շրջանների կամ գյուղխորհուրդների բրիգադները, փորոնց անասունները գտնվում են տվյալ արոտատեղերում, ըստ վորում այդ բրիգադները պարտավոր են ցուցակագրվել ժՏՀՎ տվյալ ձմեռային արոտատեղերի լիազորի մոտ և անասունների ցուցակագրությունը կատարել ձմեռային արոտատեղերի լիազորի անմիջական մասնակցությամբ:

Արոտատեղերում անասունների վողջ քանակը լիովին ընդգրկելու նպատակով, բրիգադի

կողմից անասունների հաշվումը նասուրայով կատարելուց հետո, հովվին տրվում է համապատասխան ստանդարտ տեղեկանք այն մասին, փորնրա սպասարկած անասունները ցուցակագրված են բրիգադի կողմից:

Արոտատեղերում ցուցակագրության արդյունքները ստուգելու համար, տվյալներն անպայման համեմատվում են անասունների քանակի մասին գյուղխորհուրդների տվյալների հետ, փոր ուղարկված են տվյալ արոտատեղերը, փորի համար շրջանների ներկայացուցիչները գալիս են արոտատեղ, արոտատեղում գտնված և տվյալ գյուղխորհրդի տնտեսություններին պատկանող անասունների քանակի վերաբերյալ գյուղխորհրդի տեղեկանքներով:

Այն դեպքում, յերբ արոտատեղի ցուցակագրության հանրագումարը ցույց է տալիս անասունների պակաս քանակ, քան գյուղխորհրդի տվյալներով — անհրաժեշտ է արոտատեղում անցկացնել յերկրորդ ցուցակագրություն:

ՎԵՐԱՇՈՒՅ ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Վերահսկիչ շրջագայություններ կատարվում են ինչպես քաղաքային, նույնպես և գյուղական վայրերի կոլխոզնիկներին, մենատնտեսների, բանվորների և ծառայողների տնտեսություններում, ցուցակագրությունն անցկացնելուց հետո՝ ստուգելով անասունը նասուրայով ամեն մի տնտե-

սության մեջ: Համ. Կ (բ) Կ Անդրյերկկոմի և ԱՍՖՆՀ Ժողկոմխորհի վորոշմամբ՝ վերահսկիչ շրջագայությունները պետք է անցկացվեն շրջանի վոչ պակաս քան 15 տոկոս տնտեսություններում:

Վերահսկիչ շրջագայություններն անց են կացվում վոչ այն բրիգադներով, վորոնք անց են կացրել ցուցակագրությունը, այլ հատուկ բրիգադների կողմից, վորոնց կազմի մեջ մտնում են գյուղխորհուրդների (քաղխորհուրդների) կուսակցական և կոմյերիտական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները, կոլխոզային և պրոֆակտիվը՝ շրջանային կենտրոնի ղեկավար աշխատողի գլխավորությամբ:

Վերահսկիչ շրջագայությունների նպատակն է — լիովին յերևան բերել բոլոր անասունները, վոր բաց է թողել ցուցակագրողը կամ ցուցակագրությունից չարամտորեն թազցնողներին, ինչպես և հայտնաբերել ցուցակագրությունից բոլորովին դուրս մնացած տնտեսություններին:

Վերահսկիչ շրջագայություններ անցկացնող բրիգադները հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնեն մատղաշի և մանր անասունի հաշվառքին, վորովհետև անցյալ հաշվառքների փորձով այդ անասունների խմբերի վերաբերմամբ յերեվացել են հաշվառքից դուրս մնալու և թազցնելու շատ դեպքեր:

Շրջանում անցկացվող վերահսկիչ շրջագայությունները, վոր անց է կացվում ցուցակա-

գրությունից հետո, բացառիկ կարեվոր նշանակություն ունեն, վորովհետեւ վերահսկիչ շրջագայությունների արդյունքներով պետք է վորոշվեն շրջանի սուկա անասունների վերջնական արդյունքները: Վերահսկիչ շրջագայություններ, նրանց լավագույն կազմակերպմամբ յեվ անցկացմամբ պետք է ապահովեն հաշվի չառնված յեվ թագցրած անասունների վորջ փանակի հայտնաբերումը շրջանում: Լավագույն կերպով կազմակերպված յեվ անցկացված վերահսկիչ շրջագայություններ, պետք է անպայմանորեն հայտնաբերեն հաշվառքից դուրս մնացած յեվ չարամտորեն թագցրված անասունների վորջ փանակը: Շրջանային կազմակերպություններ, հաշվի առնելով հիշյալ աշխատանքների առանձին կարեվորությունն ու պատասխանատվությունը, պետք է շրջագայությունն անցկացնող բրիգադներն ապահովեն շրջանային կուսակցական խորհրդային ապարատի սուավել պատասխանատու աշխատավորների կազմով:

Հանրապետական ԺՏՀՎ և տեղական շրջանային կազմակերպությունները վերահսկիչ շրջագայություններ անցկացնելու ժամանակ պարտավոր են հաշուկ ուշադրություն դարձնել հետեյալ կարևոր մոմենտների վրա. առաջին՝ մեկուսեցնել անասունների հաշվառքի վրա, նկատի ունենալով, վոր հարկման բարձր զրույթները մենատնտեսների վերաբերմամբ (համեմատած կոլխոզնիկների հետ), դժվարացնում են մե-

նատնտեսների անասունների քանակի ճիշտ հայտ-
նաբերումը վոչ միայն հարկային հաշվառման
ժամանակ, այլ և անասունների ցուցակագրման
ժամանակ, և յերկրորդ՝ մինչեւ այժմ տեղ գտած
աննորմալ յերեւոյթի վրա, յերբ ուղղումների
կոեֆիցիենտը մենասնկաների անասունների բո-
լոր հիմնական տեսակների նկատմամբ պակաս
է, քան կոլխոզնիկների, վորը վկայում է մենա-
տնտեսների անասունների թերահաշվառման մա-
սին, նույնիսկ հսկիչ շրջագայութիւններն անց-
կացնելուց հետո:

Ճանաչին արոտատեղերում գտնված անա-
սունների քանակի մասին ել ավելի ստույգ տը-
վյալներ ստանալու համար, վերահսկիչ օրջագա-
յութիւններ կատարվում են ձմեռային բոլոր ա-
րոտատեղերում, վորի համար հիշված վերահսկիչ
շրջագայութիւններն անց են կացնում վոչ այն
բրիգադները, վորոնք կատարել են ցուցակագրու-
թիւնները: Տեղական շրջանային կազմակերպու-
թիւնները հատուկ ուշադրութիւն պետք է դարձ-
նեն վերահսկիչ շրջագայութիւնների անցկացմա-
նը ձմեռային արոտավայրերում, ինչպես շրջա-
գայութիւնները կազմակերպելու, նույնպես և
ապահովելով նրանց ավելի վորակյալ բրիգադնե-
րով, հաշվի առնելով այդ աշխատանքի բար-
դութիւնը, նկատի ունենալով այն հանգա-
մանքը, վոր տվյալ արոտատեղի անասունները
պատկանում են տարբեր շրջանների և գյուղխոր-

հուրդներին, ինչպես և այն հանգամանքը, վոր ա-
նասունները շարժման մեջ են գտնվում:

Վերահսկական ստուգումների համար կե-
տերի ընտրութիւն կատարելը, իսկ ձմեռային
արոտատեղերում— բինաների կամ արոտատե-
ղերի տեղամասերի ընտրութիւնը կատարվում է
ժողովրդա-Տնտեսական Հաշվառքի հանրապետա-
կան մարմինների կողմից, Անդրժողտնտեսաշվառ-
քի ցուցմունքի համաձայն: Ընտրված կետերի
ցուցակը յենթակա չէ հրապարակման:

Անդրկովկասի ժողովրդա-Տնտեսական հաշ-
վառքի բոլոր օրգանների աշխատավորների առաջ
խնդիր է դրված՝ ուժերի մաքսիմալ լարման և
ցուցակագրութիւն գործի ճշգրիտ կազմակերպ-
ման միջոցով հասնել ցուցակագրութիւնն անց-
կացնելու բարձր ցուցանիշների:

Անցկացվող ցուցակագրութիւնը հայտարե-
վող բոլոր կարևորագույն խնդիրները, կարող են
իրականացվել միայն այն պայմաններում, յերբ
շրջանային կուսակցական և խորհրդային կազմա-
կերպութիւնների ղեկավարները, համաձայն Համ.
Կ (բ) Կ Անդրյերկիումի և ԱՍՖՆՀ ժողկոմխորհի
վորոշման, յեռանդուն կերպով կըրազվեն անա-
սունների ցուցակագրութիւն անցկացմամբ, այդ
գործի համար մօբիլիզացիայի յենթարկելով լա-
վագույն աշխատավորների, քննութիւն առնելով
ցուցակագրութիւն ընթացքը և այդ միջոցին ուղ-
ղելով յերևան բերված թերութիւնները, միա-
ժամանակ ամենորոյա կոնկրետ ոգնութիւն ցույց

տալով ժողովրդա-Տնտեսական հաշվառքի Ան-
գլերկովկասյան մարմիններին, և վորպես հետե-
վանք այդ բոլորի — ապահովել ամբողջ անասու-
նի ընդգրկումը ցուցակագրությամբ, առանց վոր-
յեվե թերության:

Сел.-хоз. отдел ЗКК ВКП (б)

Закавказское Управление Нархозучета

К Всесоюзной переписи скота

На 1-ое января 1936 г.

(Материалы для районного актива)

На армянском языке.

Ответ. редактор К. ДЖАПАРИДЗЕ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0191959

